

MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD ZA BIVŠU JUGOSLAVIJU

Predmet br. IT-02-53

TUŽILAC
MEĐUNARODNOG SUDA
PROTIV
VIDEOJA BLAGOJEVIĆA
DRAGANA OBRENOVIĆA
DRAGANA JOKIĆA

SPOJENA OPTUŽNICA

Tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu s ovlaštenjima iz člana 18 Statuta Međunarodnog suda, optužuje:

**VIDEOJA BLAGOJEVIĆA
DRAGANA OBRENOVIĆA**

za **SAUČESNIŠTVO U GENOCIDU, ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI i KRŠENJA ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kako slijedi, i

DRAGANA JOKIĆA

za **ZLOČINE PROTIV ČOVJEČNOSTI i KRŠENJA ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kako slijedi:

OPTUŽENI

1. VIDEOJE BLAGOJEVIĆ rođen je 22. juna 1950. u opštini Bratunac. U vojski Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (JNA) napredovao je do čina potpukovnika. Dana 1. juna 1992., za vrijeme oružanog sukoba u Bosni i Hercegovini, postao je komandant Zvorničke brigade, novoformirane jedinice Vojske Republike Srpske (VRS). Kasnije je služio u štabu Drinskog korpusa VRS-a, a nekoliko mjeseci 1993. vršio je dužnost načelnika štaba/zamjenika komandanta Bratunačke brigade. U maju 1995. imenovan je za komandanta 1. bratunačke lake pješadijske brigade (Bratunačka brigada). Njegova brigada bila je zadužena za bezbjednost teritorije naspram sjeverne, istočne i južne granice srebreničke "zaštićene zone" i direktno je učestvovala u fizičkom zauzimanju srebreničke "zaštićene zone". Kada je uhapšen u avgustu 2001., radio u je Generalštabu Vojske Republike Srpske.

NADREĐENOST / POLOŽAJ OPTUŽENOG

2. Za vrijeme napada VRS-a na "zaštićenu zonu" Srebrenica te ubijanja i pogubljenja muškaraca, bosanskih Muslimana, koje je uslijedilo, VIDEOJE BLAGOJEVIĆ bio je pukovnik i zapovijedao je Bratunačkom brigadom, a u zoni odgovornosti Bratunačke brigade bio je prisutan i zapovijedao najmanje do 17. jula 1995.; nakon 17. jula, vodio je bataljon svojih vojnika koji je u okviru operacije VRS-a napao muslimansku enklavu u Žepi. Nakon pada Žepe, vratio se u bratunačku zonu odgovornosti, u kojoj je ostao do 22. septembra 1995. godine. Bratunačka brigada je toga dana pridodata Sarajevsko-romanjskom korpusu (SRK). Međutim, uprkos tome, on nije boravio isključivo u sektoru SRK-a nego je često putovao nazad u garnizon svoje brigade koji se nalazio u Bratuncu. Komandant Bratunačke brigade ostao je do sredine 1996. godine, kada je prekomandovan u Glavni štab VRS-a, koji je kasnije nazvan Generalštab VRS-a.

3. Kao komandant brigade bio je odgovoran za planiranje, rukovođenje i nadzor aktivnosti svih podređenih formacija svoje brigade, u skladu sa uputstvima koja je dobivao od svoje više komande na nivou korpusa i Glavnog štaba.

OPTUŽENI

4. **DRAGAN OBRENOVIĆ** rođen je 12. aprila 1963. godine u Matinom Brdu (opština Rogatica), srpskom selu u Bosni. Kada je u Bosni i Hercegovini izbio oružani sukob, imao je čin kapetana u rodu oklopnih i mehanizovanih snaga JNA, a na službi je bio u garnizonu u opštini Zvornik. Od decembra 1992. do novembra 1996. godine bio je na dužnosti načelnika štaba/zamjenika komandanta 1. zvorničke pješadijske brigade (Zvornička brigada) VRS-a. U decembru 1995. unaprijeđen je iz čina majora u čin potpukovnika. Dana 29. aprila 1996., DRAGAN OBRENOVIĆ je postao vršilac dužnosti komandanta 303. motorizovane brigade, a u avgustu 1998. godine imenovan je za komandanta 503. motorizovane brigade u Zvorniku. Te dvije brigade su nekada nosile naziv Zvornička brigada.

NADREĐENOST / POLOŽAJ OPTUŽENOG

5. Dana 1. jula 1995., **DRAGAN OBRENOVIĆ** je imao čin majora i bio je na dužnosti načelnika štaba Zvorničke brigade. Kao načelnik štaba bio je odgovoran za rukovođenje aktivnostima štaba brigade. Bio je odgovoran za nadzor, kontrolu i organizovanje aktivnosti svih jedinica i dejstava u okviru zone odgovornosti brigade, za davanje dopunskih naređenja koja su trebala da obezbijede sprovođenje naređenja komandanta, i bio je prvi savjetnik komandantu svoje brigade.

6. Kao načelnik štaba, bio je istovremeno i zamjenik komandanta brigade tako da je u odsustvu svog komandanta on bio odgovorno lice u Zvorničkoj brigadi i imao pravo da daje zadatke podređenima.

7. Kada je 6. jula 1995. godine počela operacija Srebrenica, Vinko Pandurević, komandant Zvorničke brigade, bio je odsutan zbog drugih dužnosti izvan zone odgovornosti Zvorničke brigade, te je DRAGAN OBRENOVIĆ, kao zamjenik komandanta, bio odgovorno lice Zvorničke brigade od 6. jula 1995. do podneva 15. jula

1995., kada se Vinko Pandurević vratio u zonu Zvorničke brigade. DRAGAN OBRENOVIĆ je ponovo preuzeo svoje dužnosti načelnika štaba od podneva 15. jula 1995. godine.

8. **DRAGAN OBRENOVIĆ** je postao vršilac dužnosti komandanta Zvorničke brigade u periodu od 4. avgusta do 16. septembra 1995., te ponovno u periodu od 18. do 24. septembra 1995. godine. Dana 29. aprila 1996., DRAGAN OBRENOVIĆ je postao vršilac dužnosti komandanta 303. motorizovane brigade i na toj dužnosti je ostao do avgusta 1998. godine, kada je imenovan za komandanta 503. motorizovane brigade u Zvorniku. Te dvije brigade su nekada nosile naziv Zvornička brigada.

OPTUŽENI

9. **DRAGAN (LJUBOMIRA) JOKIĆ** rođen je 20. avgusta 1957. u bosansko-srpskom selu Grbavci u opštini Zvornik. Pohađao je vojnu školu za podoficire i vojnu akademiju. Završio je obuku za komandanta bataljona u rodu inžinjerije. Ušao je u Zvorničku brigadu na početku rata 1992., kada je brigada formirana, i ostao u njoj sve do poslije rata. U periodu na koji se odnosi ova spojena optužnica, bio je načelnik inžinjerije 1. zvorničke pješadijske brigade u činu majora. Prije dolaska u pritvor u Hag, imao je čin potpukovnika i služio je u 5. korpusu VRS-a u Sokocu, u Bosni i Hercegovini.

POLOŽAJ OPTUŽENOG

10. U julu 1995., **DRAGAN JOKIĆ** je u činu majora obavljao dužnost načelnika inžinjerije Zvorničke brigade. Kao načelnik inžinjerije bio je član štaba Zvorničke brigade i savjetnik komandantu i načelniku štaba/zamjeniku komandanta Zvorničke brigade za poslove inžinjerije, kao što su radovi u svrhe odbrane, minerski radovi, izgradnja puteva i projekti iskapanja. Bio je takođe odgovoran za planiranje, rukovođenje, organizovanje i nadzor aktivnosti inžinjerijske čete Zvorničke brigade i imao ovlasti da inžinjerijskoj četi izdaje naredenja kojima su se sprovodile naredbe komandanta i/ili načelnika štaba/zamjenika komandanta brigade.

11. Pored toga, **DRAGAN JOKIĆ** bio je dežurni oficir Zvorničke brigade tokom 24-satnog perioda, od jutra 14. jula 1995. pa do jutra 15. jula 1995. godine. U tom svojstvu, bio je zaduženi predstavnik komandanta odnosno načelnika štaba/zamjenika komandanta brigade te je za vrijeme ovog dežurstva boravio u štabu brigade. Stoga su operativna naredenja više komande (Drinskog korpusa i Glavnog štaba) prenošena preko njega, a on je i sastavljaо izvještaje Zvorničke brigade višoj komandi ili ih prosljedivao. Ako bi komandant ili načelnik štaba bio privremeno odsutan iz štaba za vrijeme dežurstva, dežurni oficir se starao o tome da se njihova naredenja proslijede podređenima i da izvještaji tih podređenih stižu na vrijeme. Dežurni oficir je te izvještaje prosljedivao komandantu odnosno načelniku štaba/zamjeniku komandanta, prema potrebi. Dežurni oficir je centralna tačka koordinacije i veza za zonu odgovornosti Zvorničke brigade.

KRIVIČNA ODGOVORNOST OPTUŽENIH

12. VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ

individualno su odgovorni za zločine koji se u ovoj spojenoj optužnici navode protiv njih, shodno članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda. Individualna krivična odgovornost uključuje počinjenje, planiranje, poticanje, naređivanje te pomaganje i podržavanje na druge načine planiranja, pripreme ili izvršenja bilo kojeg od zločina navedenih u članovima od 2 do 5 Statuta Međunarodnog suda. Kad u ovoj spojenoj optužnici koristi riječ "počinio/počinili", tužilac ne želi da sugerira da je bilo koji od optuženih fizički izvršio bilo koji od zločina koji se njemu lično stavlja na teret.

13. VIDEOJE BLAGOJEVIĆ takođe snosi krivičnu odgovornost kao komandant, za radnje svojih podređenih, shodno članu 7(3) Statuta Međunarodnog suda, ako je znao ili je bilo razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine takve radnje ili da su ih već počinili, a nije preuzeo nužne i razumne mјere da takve radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

14. DRAGAN OBRENOVIĆ, tokom perioda kad je bio zamjenik komandanta, vršilac dužnosti komandanta odnosno komandant, snosi krivičnu odgovornost za radnje svojih podređenih, shodno članu 7(3) Statuta Međunarodnog suda, ako je znao ili je bilo razloga da zna da se njegovi podređeni spremaju da počine krivične radnje ili da su ih već počinili, a nije preuzeo nužne i razumne mјere da takve radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

UDRUŽENI ZLOČINAČKI PODUHVAT

15. VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ, zajedno sa drugim starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, bili su članovi i svjesni učesnici udruženog zločinačkog poduhvata čiji je zajednički cilj bio: da se žene i djeca iz srebreničke enklave prisilno premjeste u Kladanj, 12. i 13. jula 1995., te da se zarobe, zatoče i po prijekom postupku strijeljanjem pogube i pokopaju hiljade muškaraca i mladića bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave u dobi od 16 do 60 godina, u periodu od 12. do približno 19. jula 1995. godine. Posljednje poznato primarno pokapanje srebreničkih žrtava bilo je 19. jula 1995. ili približno tog datuma u Glogovi. Početni plan je bio da se po prijekom postupku pogubi više od 1000 bosansko-muslimanskih muškaraca i mladića od 16 do 60 godina koji su 12. i 13. jula bili izdvojeni iz grupe bosanskih Muslimana u Potočarima. Dana 12. jula taj plan je proširen tako da je uključio pogubljenje po prijekom postupku preko 6000 muškaraca i mladića od 16 do 60 godina, zarobljenih iz kolone muškaraca bosanskih Muslimana koji su se od 12. jula pa do približno 19. jula 1995. kretali u zbjegu iz srebreničke enklave. Većina tih muškaraca i mladića iz kolone zarobljena je 13. jula 1995. godine na cesti Bratunac ♦ Milići. Iako je ovaj udruženi zločinački poduhvat predviđao organizovana i sistematska pogubljenja, moglo se predvidjeti da će snage VRS-a i MUP-a tokom i nakon udruženog zločinačkog poduhvata izvršiti i oportunističke krivične radnje kakve su opisane u ovoj spojenoj optužnici. Snage VRS-a i MUP-a takve su oportunističke krivične radnje izvršile u periodu od 12. jula do 1. novembra 1995. godine. Ishod sprovođenja ovog udruženog zločinačkog poduhvata bilo je pogubljenje po prijekom postupku preko 7000 bosansko-muslimanskih muškaraca i mladića iz enklave Srebrenice. VIDEOJE BLAGOJEVIĆ,

DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ imali su krivičnu namjeru i stanje svijesti potrebno za počinjenje svakog pojedinog zločina za koji tereti ova spojena optužnica, a njihovi postupci značajno su pomogli u počinjenju tih zločina i omogućili ga. Konkretne radnje i odgovornosti VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA i DRAGANA JOKIĆA proizašle iz ovog udruženog zločinačkog poduhvata u spojenoj optužnici opisane su kako slijedi: VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, paragrafi 15-17, 19-25, 25.1-25.12, 26-27, 27.1-27.7, 28-29, 29.1-29.3, 30, 32-33, 40 i 42; DRAGAN OBRENOVIĆ, paragrafi 15-17, 19, 21-25, 25.4-25.12, 26-27, 27.2-27.7, 28-29, 29.1-29.3, 31-33 i 40; i DRAGAN JOKIĆ, paragrafi 15-17, 21-25, 25.6, 25.8-25.12, 26-27, 27.2-27.5, 27.7, 29, 29.1-29.3, 32-33 i 40.

16. Udruženi zločinački poduhvat, u kome su **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ** bili ključni članovi i učesnici, 11. i 12. jula 1995. godine zamislili su i isplanirali general Ratko Mladić i drugi, a izveli su ga i izvršili pripadnici snaga VRS-a i MUP-a, u periodu i sredstvima navedenim u ovoj spojenoj optužnici.

17. Među članovima ovog udruženog zločinačkog poduhvata bili su: general Ratko Mladić, komandant VRS-a, general Milenko Živanović, komandant Drinskog korpusa do oko 20:00 sati 13. jula 1995.; general Radislav Krstić, načelnik štaba/zamjenik komandanta do oko 20:00 sati 13. jula 1995. i nakon toga komandant Drinskog korpusa; **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, komandant Bratunačke brigade; Vinko Pandurević, komandant Zvorničke brigade; **DRAGAN OBRENOVIĆ**, zamjenik komandanta Zvorničke brigade, pukovnik Ljubiša Beara, načelnik bezbjednosti Glavnog štaba; potpukovnik Vujadin Popović, načelnik bezbjednosti Drinskog korpusa; Momir Nikolić, pomoćnik komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove, Bratunačka brigada; **DRAGAN JOKIĆ**, načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, i razni drugi pojedinci te vojne i policijske jedinice, uključujući ali ne ograničavajući se na sljedeće:

Jedinice Drinskog korpusa

Elementi Bratunačke brigade

Elementi Zvorničke brigade

Elementi Vlaseničke brigade

Elementi 5. inžinjerijskog bataljona

Jedinice Glavnog štaba

Elementi 10. diverzantskog odreda

Elementi 65. zaštitnog puka

Jedinice MUP-a

Elementi "Specijalne policije" Republike Srpske

Elementi bratunačke opštinske policije

Elementi miličke opštinske policije
Elementi zvorničke opštinske policije

Detaljni pregled vojne strukture VRS-a nalazi se u dodatku ove spojene optužnice kao Prilog A.

18. Navodi u vezi sa krivičnom odgovornošću i udruženim zločinačkim poduhvatom sadržani u prethodnim paragrafima ponovo se navode i sadržani su u svakoj od pojedinačnih optužbi koje slijede.

OPTUŽBE

TAČKA 1 **(Saučesništvo radi počinjenja genocida)**

19. U periodu od 11. jula 1995. do 1. novembra 1995., **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN OBRENOVIĆ**, sa namjerom da unište jedan dio bosansko-muslimanskog naroda kao nacionalnu, etničku ili vjersku grupu:

- a) lišavali su života pripadnike te grupe; i
- b) nanosili teške tjelesne i duševne povrede pripadnicima te grupe.

20. Dva puta uveče 11. jula i jedan put ujutro 12. jula 1995., Ratko Mladić i drugi predstavnici VRS-a sazvali su presudne sastanke u hotelu "Fontana" u Bratuncu, u vezi sa dalnjom sudbinom izbjeglica koje su iz srebreničke enklave pobegle u Potočare. Momir Nikolić, pomoćnik komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove, pod komandom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**, bio je prisutan na prva dva od ta tri sastanka. Tokom perioda od kasne večeri 11. jula do ranog jutra 12. jula 1995., general Mladić, njegovo komandno osoblje i drugi razradili su plan da se prisilno premjesti civilno stanovništvo izbjeglo u Potočare i da se ubiju muškarci bosanski Muslimani iz Potočara. Kasnije tokom dana, 12. jula 1995., plan da se ubiju bosansko-muslimanski zarobljenici proširen je na ljude zarobljene u koloni bosanskih Muslimana koji su 12. jula 1995. i nakon tog dana bježali iz srebreničke enklave. **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, djelujući u dogовору sa drugim zapovjednicima i jedinicama VRS-a i MUP-a imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, učestvovao je u izvršenju plana prisilnog premještanja bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave. Pored toga, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** je znao ili je bilo razloga da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije preuzeo nužne i razumne mjere da takve radnje spriječi ili da kazni njihove počinioce.

21. Dana 12. jula 1995. godine ili približno tog datuma, u prisustvu Ratka Mladića, Radislava Krstića, te starješina i vojnika Bratunačke brigade, MUP-a i drugih jedinica, u blizini vojne baze UN-a u Potočarima stiglo je oko 50 do 60 autobusa i kamiona. Ubrzo nakon dolaska tih vozila počelo je prisilno premještanje bosansko-muslimanskih žena i djece. Kad su bosanski Muslimani, žene, djeca i muškarci, počeli ulaziti u autobuse i kamione, vojnici VRS-a i/ili MUP-a, djelujući u dogовору, pod komandom Ratka

Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, odvojili su preko 1000 muškaraca bosanskih Muslimana od žena i djece, i te muškarce 12. i 13. jula 1995. prebacili na privremene lokacije zatočenja u Bratuncu. Ratko Mladić, Radislav Krstić, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** i drugi zapovjednici znali su da će te muškarci izdvojene u Potočarima kasnije po prijekom postupku pogubiti jedinice VRS-a i ili MUP-a. Ti muškarci bosanski Muslimani izdvojeni u Potočarima stvarno su kasnije, u periodu od 14. do 16. jula, po prijekom postupku pogubljeni u zoni odgovornosti Zvorničke brigade, kako se navodi u ovoj spojenoj optužnici, sa punim znanjem i aktivnim učešćem Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA, DRAGANA JOKIĆA** i drugih. Pored toga, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ I DRAGAN OBRENOVIĆ** su znali ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preuzeli nužne i razumne mjere da takve radnje sprječe ili da kazne njihove počinioce.

22. **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, djelujući u dogovoru sa drugim starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a u okviru udruženog zločinačkog poduhvata imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, učestvovao je u izvršenju plana da se zarobe i ubiju muškarci bosanski Muslimani koji su se 12. jula 1995. i nakon tog datuma povlačili iz srebreničke enklave. Vojnici Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**, djelujući u dogovoru sa drugim jedinicama VRS-a i ili MUP-a na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata, učestvovali su u zarobljavanju muškaraca iz kolone. Dana 13. jula 1995. približno 6000 bosanskih Muslimana je zarobljeno i odvedeno na iste privremene lokacije zatočenja u Bratuncu i u njegovoj okolini kao i muškarci koji su bili izdvojeni u Potočarima. Pripadnici vojne policije Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** učestvovali su u stražama koje su čuvale te zarobljenike i pratile ih na lokacije u zoni odgovornosti Zvorničke brigade gdje će oni biti držani i pogubljeni. Ti bosansko-muslimanski zarobljenici kasnije su, u periodu od 14. jula do 16. jula 1995., po prijekom postupku pogubljeni u zoni odgovornosti Zvorničke brigade, sa punim znanjem Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA, DRAGANA JOKIĆA** i drugih, kako se navodi u ovoj spojenoj optužnici. Pored toga, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ I DRAGAN OBRENOVIĆ** su znali ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preuzeli nužne i razumne mjere da takve radnje sprječe ili da kazne njihove počinioce.

23. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, djelujući u dogovoru sa drugim starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a u okviru udruženog zločinačkog poduhvata imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, učestvovao je u izvršenju plana da se 12. jula 1995. ili nakon tog datuma zarobi i ubije preko 6000 muškaraca bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave. U periodu od 13. do 16. jula 1995., vojna policija Zvorničke brigade, pod komandom i kontrolom **DRAGANA OBRENOVIĆA**, učestvovala je u izviđanju mogućih lokacija zatočenja za bosansko-muslimanske zatvorenicke koji su trebali da budu pogubljeni u zoni odgovornosti Zvorničke brigade. U periodu od 14. i 16. jula 1995., bosansko-muslimanski zarobljenici su prebačeni na te lokacije zatočenja i pogubljenja u zoni odgovornosti Zvorničke brigade, gdje su ih čuvali i zatim pogubili pripadnici Zvorničke brigade, djelujući u dogovoru sa drugim jedinicama VRS-a i MUP-a, a pod komandom i

kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA** i drugih, kako se navodi u ovoj spojenoj optužnici. Ti bosansko-muslimanski zarobljenici bili su pogubljeni sa punim znanjem Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA, DRAGANA JOKIĆA** i drugih, kako se navodi u ovoj spojenoj optužnici. Pored toga, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ i DRAGAN OBRENOVIĆ** su znali ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preduzeli nužne i razumne mjere da takve radnje spriječe ili da kazne njihove počinioce.

24. **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, djelujući u dogovoru sa drugim starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a u okviru udruženog zločinačkog poduhvata imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, planirao je, poticao, naređivao ili na druge načine pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje planskog i organizovanog masovnog pogubljenja i pokapanja hiljada zarobljenih muškaraca, bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave, u periodu od približno 11. jula do približno 19. jula 1995. godine. Od približno 12. jula do približno 19. jula 1995., **DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ**, te druge starještine i jedinice VRS-a i MUP-a imenovane u ovoj spojenoj optužnici, planirali su, poticali, naređivali ili na druge načine pomagali i podržavali planiranje, pripremu ili izvršenje planske i organizovane masovne operacije pogubljenja i pokapanja hiljada zarobljenih muškaraca, bosanskih Muslimana, iz srebreničke enklave. Pored toga, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ i DRAGAN OBRENOVIĆ** su znali ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preduzeli nužne i razumne mjere da takve radnje spriječe ili da kazne njihove počinioce.

25. Ubijanje i pokapanje muškaraca bosanskih Muslimana u velikim razmjerima, koje su na gore spomenuti način sprovodili i nadgledali **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ**, a izvršile starještine i jedinice VRS-a i MUP-a u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, djelujući u dogovoru jedni s drugima i pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA, DRAGANA JOKIĆA** i drugih na način opisan u ovoj spojenoj optužnici, dogodilo se na više različitih lokacija u Srebrenici i Zvorniku te njihovoј okolini, u periodu od 12. jula do približno 19. jula 1995., uključujući:

Zona odgovornosti Bratunačke, Miličke i Vlaseničke brigade

25.1 Potočari: Dana 12. jula 1995., između fabrike cinka i "Alijine kuće", vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, po prijekom postupku su, odrubljivanjem glava, pogubili približno osamdeset do stotinu muškaraca, bosanskih Muslimana. Njihovi leševi su zatim odvezeni kamionom. Sve te muškarce bosanske Muslimane zarobili su iz grupe bosanskih Muslimana u Potočarima pripadnici VRS-a i/ili MUP-a radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod

komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih.

25.2 Rijeka Jadar: Dana 13. jula 1995. oko 11:00 sati, malo odjeljenje vojnika u čijem se sastavu nalazio najmanje jedan policajac iz Bratunca (bratunački MUP), radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa pojedincima i jedinicama VRS-a i/ili MUP-a, pri čemu su svi bili pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, zarobili su približno 16 bosanskih Muslimana iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave, prevezli ih iz Konjević Polja na jedno mjesto na osami na obali Jadra u zoni odgovornosti Miličke brigade i po prijekom ih postupku pogubili. To su bili bosanski Muslimani koje su iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave zarobile starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih.

25.3 Cerska dolina: Dana 13. jula 1995. u ranim popodnevnim satima, vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, prevezli su oko 150 muškaraca, bosanskih Muslimana, na prostor uz jednu neasfaltiranu cestu u Cerskoj dolini, oko tri (3) kilometra od Konjević Polja u zoni odgovornosti Miličke brigade, po prijekom ih postupku pogubili i pomoću teške mehanizacije zatrpani zemljom. To su bili bosanski Muslimani koje su iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave zarobile starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih.

25.4 Skladište u Kravici: Dana 13. jula 1995. u ranim večernjim satima, vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata, pri čemu su svi bili pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, po prijekom postupku su pogubili preko 1000 muškaraca, bosanskih Muslimana, zatočenih u velikom skladištu u selu Kravica u zoni odgovornosti Bratunačke brigade. Za ubijanje bosanskih Muslimana u skladištu vojnici su upotrebili automatsko oružje, ručne bombe i drugo oružje. Dana 14. jula 1995. godine stigla je teška mehanizacija i leševe žrtava prebacila u veliku masovnu grobnicu u blizini sela Glogova i Ravnice u zoni odgovornosti Bratunačke brigade. To su bili bosanski Muslimani koje su iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave zarobile starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995. godine.

25.5 Tišća: Tokom cijelog dana 13. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, prevozili

su žene i djecu, bosanske Muslimane, koji su u Potočarima bili odvojeni od muških članova porodica, na jedno mjesto u blizini sela Tišća u zoni odgovornosti Vlaseničke brigade. Većini bosansko-muslimanskih žena i djece prisilno dovezenih u Tišću dozvoljeno je da pređu na bosansko-muslimansku teritoriju. Međutim, vojnici VRS-a iz Vlaseničke brigade Drinskog korpusa, iz te grupe u Tišći su odabrali i izdvojili neke od preostalih muškaraca i mladića bosanskih Muslimana u dobi od 16 do 60 godina, kao i neke od žena, bosanskih Muslimanki. Tokom cijelog dana 13. jula 1995., vojnici VRS-a iz Vlaseničke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića i drugih, prisilili su te izdvojene muškarce i žene, bosanske Muslimane, da pješice dođu do obližnje škole, gdje su ih vojnici VRS-a uvredljivo provocirali i napadali. Uveče ili približno u to vrijeme dana 13. jula 1995. te dana 14. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, ukrcali su 25 muškaraca, bosanskih Muslimana, u kamion, odvezli ih na jedan obližnji pašnjak na osami i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem. Te bosansko-muslimanske muškarce nepažnjom su u Potočarima pustili da se ukrcaju u autobuse sa ženama i djecom vojnici koji su zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama radili u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. To pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995.

Zona odgovornosti Zvorničke brigade

25.6 Orahovac (kod Lažeta): U kasnim večernjim satima dana 13. jula i tokom dana 14. jula 1995., vojna lica, pripadnici VRS-a, iz čete Vojne policije Bratunačke brigade pod komandom VIDEOJA BLAGOJEVIĆA i radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, prevezli su stotine muškaraca, bosanskih Muslimana, iz Bratunca i njegove okoline, u zoni odgovornosti Bratunačke brigade, do škole u Grbavcima u selu Orahovac koje se nalazilo u zoni odgovornosti Zvorničke brigade. To su bili bosanski Muslimani koje su starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Dana 14. jula 1995. vojna lica VRS-a iz čete Vojne policije Zvorničke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **DRAGANA OBRENOVIĆA**, učestvovali su u stražama koje su čuvale muškarce bosanske Muslimane zatočene u školi u Grbavcima i stavili im poveze na oči. U ranim popodnevnim satima 14. jula 1995., vojna lica, pripadnici VRS-a, odvezli su te muškarce bosanske Muslimane iz škole u Grbavcima u obližnje polje. Kada su stigli onamo, vojna lica VRS-a, pripadnici 4. bataljona Zvorničke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i

DRAGANA OBRENOVIĆA, naredila su tim muškarcima, bosanskim Muslimanima, da izađu iz kamiona i po prijekom ih postupku pogubila automatskim oružjem. Pobijeno je oko 1000 muškaraca bosanskih Muslimana. Dana 14. i 15. jula 1995., vojna lica VRS-a, pripadnici inžinjerijske čete Zvorničke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **DRAGANA OBRENOVIĆA**, upotrebila su tešku mehanizaciju za pokapanje žrtava u masovne grobnice na mjestu pogubljenja, pri čemu su pogubljenja i dalje trajala. Uveče 14. jula, svjetla mašina inžinjerije osvjetljavala su tokom pogubljenja lokacije pogubljenja i pokapanja. **DRAGAN OBRENOVIĆ** je kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, komandujući Zvorničkom brigadom u odsustvu komandanta, vršio dužnosti komandovanja, kontrole i koordinacije povezane s operacijom pogubljenja i pokapanja opisanom u ovom paragrafu. **DRAGAN JOKIĆ**, kao načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, pomagao je u planiranju, praćenju, organizovanju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja. **DRAGAN JOKIĆ**, kao dežurni oficir brigade na dan 14. i 15. jula 1995., pomagao je u koordinaciji veza između starješina i komandi VRS-a u vezi sa prevozom, zatočenjem, pogubljenjem i pokapanjem srebreničkih Muslimana, te je nadređenima davao ili proslijedivao izvještaje i ažurirane informacije o toku ove operacije ubijanja u cjelini.

25.7 Škola u Petkovcima: Dana 14. jula 1995., vojna lica, pripadnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata, zajedno sa jedinicama pod kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, prevezli su otprilike 1000 muškaraca, bosanskih Muslimana, sa lokacija zatočenja u Bratuncu i njegovoj okolini do škole u Petkovcima koja se nalazila u zoni odgovornosti Zvorničke brigade. To su bili bosanski Muslimani koje su starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Dana 14. jula i u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, udarali su, tukli, zlostavljali i pucali iz automatskog oružja u muškarce, bosanske Muslimane, zatočene u školi. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, koji je kao načelnik štaba/zamjenik komandanta komandovao Zvorničkom brigadom u odsustvu komandanta, vršio je dužnosti komandovanja, kontrole i koordinacije povezane sa zatočenjem zarobljenika u školi u Petkovcima.

25.8 "Brana" kod Petkovaca: Uveče 14. jula 1995. godine ili približno u to vrijeme, te u ranim jutarnjim satima 15. jula 1995., vojna lica VRS-a iz Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **DRAGANA OBRENOVIĆA**, uključujući i vozače i kamione iz 6. pješadijskog bataljona i Zvorničke brigade, prevezli su preživjele iz grupe od oko 1000 muškaraca, bosanskih Muslimana, iz škole u Petkovcima do mjesta ispod brane kod Petkovaca, takođe u zoni odgovornosti Zvorničke brigade. To su bili bosanski Muslimani koje su starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno

sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Te muškarce bosanske Muslimane okupili su ispod brane i po prijekom ih postupku automatskim oružjem pogubili vojnici VRS-a i/ili MUP-a pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih. Ujutro 15. jula 1995., vojna lica VRS-a iz inžinjerijske čete Zvorničke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i **DRAGANA OBRENOVIĆA**, upotrebili su rovokopače i drugu tešku mehanizaciju za pokapanje žrtava dok su pogubljenja i dalje trajala. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, koji je kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade komandovao Zvorničkom brigadom u odsustvu komandanta, vršio je dužnosti komandovanja, kontrole i koordinacije povezane sa pogubljenjem po prijekom postupku i uklanjanjem leševa opisanim u ovom paragrafu. **DRAGAN JOKIĆ**, kao načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, pomagao je u planiranju, praćenju, organizovanju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja. **DRAGAN JOKIĆ**, kao dežurni oficir brigade na dan 14. i 15. jula 1995. pomagao je u koordinaciji veza između starješina i komandi VRS-a u vezi sa prevozom, zatočenjem, pogubljenjem i pokapanjem srebreničkih Muslimana, te je nadređenima davao ili prosljeđivao izvještaje i ažurirane informacije o toku ove operacije ubijanja u cijelini.

25.9 Škola u Pilici: Dana 14. i 15. jula 1995. ili približno tih datuma, pripadnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, prevezli su oko 1200 muškaraca, bosanskih Muslimana, sa raznih lokacija zatočenja u Bratuncu do škole u Pilici koja se nalazila unutar zone odgovornosti Zvorničke brigade. To su bili bosanski Muslimani koje su starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Dana 14. i 15. jula 1995. godine ili približno tih datuma vojna lica VRS-a naoružana automatskim oružjem, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **DRAGANA OBRENOVIĆA** i drugih, po prijekom postupku su pogubili mnoge od muškaraca, bosanskih Muslimana, koji su došli u školu ili su u njoj bili zatočeni. Dana 17. jula 1995., vojna lica VRS-a iz bataljona "R" Zvorničke brigade, pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, pokupila su leševe žrtava iz škole u Pilici i odvezla ih na Vojnu ekonomiju Branjevo. Dana 17. jula 1995., inžinjerijska četa Zvorničke brigade, pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **DRAGANA OBRENOVIĆA** i drugih, pomoću teške mehanizacije Zvorničke brigade, pokopala je žrtve pogubljenja iz škole u Pilici u masovnu grobnicu na Vojnoj ekonomiji Branjevo. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, koji je kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade komandovao Zvorničkom brigadom u odsustvu komandanta, vršio je dužnosti komandovanja, kontrole i koordinacije povezane sa pogubljenjem opisanim u ovom paragrafu. **DRAGAN JOKIĆ**, kao načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, pomagao je u planiranju, praćenju, organizovanju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja.

25.10 Vojna ekonomija Branjevo: Ujutro 16. jula 1995., vojna lica VRS-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, odvezla su autobusom preostale ljude iz grupe od oko 1200 muškaraca, bosanskih Muslimana, iz škole u Pilici do Vojne ekonomije Branjevo. To su bili bosanski Muslimani koje su starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Nakon dolaska tih bosansko-muslimanskih muškaraca na Vojnu ekonomiju Branjevo, po prijekom postupku, strijeljanjem iz automatskog oružja pogubili su ih pripadnici 10. diverzantskog odreda i Bratunačke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, sa znanjem i podrškom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**. Dana 17. jula 1995., vojnici VRS-a iz inžinjerijske čete Zvorničke brigade, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, pomoću teške mehanizacije Zvorničke brigade pokopali su stotine žrtava u obližnju masovnu grobnicu. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, djelujući po povratku komandanta Zvorničke brigade, Vinka Pandurevića, u svojstvu načelnika štaba, pomagao je u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju svih aktivnosti iznesenih u ovom paragafu. **DRAGAN JOKIĆ**, kao načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, pomagao je u planiranju, praćenju, organizovanju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja.

25.11 Dom kulture u Pilici: Dana 16. jula 1995., vojna lica VRS-a iz Bratunačke brigade, pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, nakon učešća u pogubljenjima na Vojnoj ekonomiji Branjevo, otišli su do nedalekog sela Pilica, gdje su automatskim oružjem po prijekom postupku pogubili oko 500 muškaraca u zgradi Doma kulture u Pilici. To su bili bosanski Muslimani koje su starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Dana 17. jula 1995., vojna lica VRS-a iz bataljona "R" Zvorničke brigade, pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, pokupila su leševe žrtava iz Doma kulture u Pilici i odvezla ih na Vojnu ekonomiju Branjevo. Dana 17. jula 1995., inžinjerijska četa Zvorničke brigade, pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, pomoću teške mehanizacije Zvorničke brigade, pokopala je žrtve pogubljenja iz škole u Pilici u masovnu grobnicu na Vojnoj ekonomiji Branjevo. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, djelujući po povratku komandanta Zvorničke brigade u svojstvu načelnika štaba, pomagao je u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju svih aktivnosti navedenih u ovom paragafu. **DRAGAN JOKIĆ**, kao načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, pomagao je u planiranju, praćenju, organizovanju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja.

25.12 Kozluk: Dana 16. jula 1995. ili prije tog datuma, vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića i drugih, prevezli su oko 500 muškaraca, bosanskih Muslimana, na jedno mjesto na osami u blizini Kozluka, koje se nalazilo unutar zone odgovornosti Zvorničke brigade, i po prijekom ih postupku pogubili automatskim oružjem. To su bili bosanski Muslimani koje su starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave odnosno izdvojile u Potočarima, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Dana 16. jula 1995., vojnici VRS-a iz inžinerijske čete Zvorničke brigade VRS-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića i drugih, pokopali su žrtve ovog pogubljenja u obližnju masovnu grobnicu. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, djelujući po povratku komandanta Zvorničke brigade u svojstvu načelnika štaba, pomagao je u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju svih aktivnosti navedenih u ovom paragrafu. **DRAGAN JOKIĆ**, kao načelnik inžinerije Zvorničke brigade, pomagao je u planiranju, praćenju, organizovanju i izvođenju pokapanja vezanih za ovu operaciju ubijanja.

26. Pored i uslijed ovih gore navedenih masovnih pogubljenja, koja su bila planirana, pripremljena i sprovedena u djelo putem udruženog zločinačkog poduhvata čiji su ključni članovi i učesnici bili **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, **DRAGAN OBRENOVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ**, moglo se predvidjeti da će doći do oportunističkog ubijanja zarobljenih muškaraca i mladića, bosanskih Muslimana, od strane snaga VRS-a i MUP-a koje su učestvovale u ovom udruženom zločinačkom poduhvatu i djelovale pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**, **DRAGANA OBRENOVIĆA** i drugih sve do približno 1. novembra 1995. godine. Takva oportunistička ubijanja su se zaista i dogodila. **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN OBRENOVIĆ** su znali ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preduzeli nužne i razumne mjere da takve radnje sprječe ili da kazne njihove počinioce.

27. Ta oportunistička ubijanja zarobljenih muškaraca bosanskih Muslimana iz srebreničke "zaštićene zone" od strane pripadnika VRS-a i MUP-a koji su djelovali u dogovoru na osnovu udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**, **DRAGANA OBRENOVIĆA** i drugih, događala su se na više različitih lokacija u zoni odgovornosti Bratunačke brigade, u periodu od 12. jula pa do približno 1. novembra 1995. godine. Ova oportunistička ubijanja bila su prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata u kome su **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, **DRAGAN OBRENOVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** bili članovi i ključni učesnici. Takva oportunistička ubijanja u zoni odgovornosti Bratunačke brigade uključivala su, ali se ne ograničavaju na:

27.1 Potočari: Dana 12. i 13. jula 1995., pripadnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, počinili su oportunistička ubijanja muškaraca bosanskih Muslimana na raznim lokacijama oko baze UN-a u Potočarima uključujući sljedeće:

- (a) Ujutro 13. jula, leševi šest žena i pet muškaraca bosanskih Muslimana nađeni su potoku u blizini baze UN-a u Potočarima.
- (b) Dana 12. jula, leševi devet ustrijeljenih muškaraca bosanskih Muslimana nađeni su u šumi u blizini baze UN-a sa budačke strane glavnog puta.
- (c) Dana 12. jula, leševi devet ili deset muškaraca, bosanskih Muslimana, nađeni su na udaljenosti od oko sedam stotina metara od baze UN-a iza "bijele kuće" u potoku.
- (d) Dana 13. jula, jedan muškarac, bosanski Musliman, odveden je iza zgrade u blizini "bijele kuće" i po prijekom postupku pogubljen.

27.2 Bratunac: Dana 12. i 13. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, prevezli su mnoge bosanske Muslimane koji su bili zatočeni u Potočarima ili su ih iz kolone muškaraca bosanskih Muslimana u povlačenju iz srebreničke enklave zarobile starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa starješinama i jedinicama pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA**, do lokacija u Bratuncu i njegovoj okolini, gdje su ih zatvorili u škole, zgrade i vozila parkirana uz cestu. Vojna lica VRS-a i/ili MUP-a uključujući vojnike iz čete Vojne policije Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** učestvovala su u ustražama koje su čuvale zarobljenike zatočene na tim lokacijama. U periodu od 12. jula 1995. do večeri 13. jula 1995., vojnici VRS-a i MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih, učestvovali su u brojnim oportunističkim ubijanjima zatočenih muškaraca, bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave, na raznim lokacijama na cijelom području Bratunca, uključujući sljedeće:

- (a) Dana 12. jula, približno od 22:00 sata pa nadalje do 13. jula, više od 50 muškaraca, bosanskih Muslimana, odvedeno je iz hangara iza Osnovne škole "Vuk Karadžić" u Bratuncu i po prijekom postupku pogubljeno.
- (b) Dana 13. jula, približno u 21:30 sati, dva muškarca, bosanska Muslimana, skinuta su sa kamiona u samom mjestu Bratuncu, odvedena u obližnju garažu i po prijekom postupku pogubljena.
- (c) Uveče 13. jula, jedan muškarac, bosanski Musliman, koji je bio mentalno zaostao, odveden je iz autobusa parkiranog pred Osnovnom školom "Vuk Karadžić" u Bratuncu i

po prijekom postupku pogubljen. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995. godine.

(d) Tokom dana 13. jula, jednog muškarca, bosanskog Muslimana, tukli su puškom u predjelu glave puškom ispred škole "Vuk Karadžić" i nakon toga ga odveli i po prijekom postupku pogubili. Tokom dana 13. jula po prijekom postupku su takođe pogubljeni brojni drugi muškarci bosanski Muslimani.

(e) Uveče 13. jula, četiri mladića, bosanska Muslimana, odvedena su iz prostora škole "Vuk Karadžić" i po prijekom postupku pogubljena. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995. godine.

(f) U periodu od večeri 13. jula do jutra 15. jula, muškarce bosanske Muslimane učestalo su i dosljedno odvodili iz Osnovne škole "Vuk Karadžić" i po prijekom postupku pogubljivali. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995., a DRAGAN JOKIĆ najmanje do 14. jula 1995. godine.

27.3 Nova Kasaba: Negdje od 13. pa do 27. jula 1995., vojna lica VRS-a i/ili MUP-a pod komandom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, zarobila su i pogubila 33 muškarca, bosanska Muslimana iz srebreničke enklave, koji su svi zarobljeni iz kolone muškaraca bosanskih Muslimana u povlačenju iz srebreničke enklave. Najmanje 26 od tih žrtava je pogubljeno po prijekom postupku nakon što su ih stavili u dvije nedugo prije toga iskopane grobnice. Prilikom pogubljenja, dvadesetsedmorici od ova 33 muškarca ruke su bile vezane na ledima. Te grobnice pronađene su u blizini sela Nova Kasaba, koordinate CP 484 991. To su bili bosanski Muslimani koje su starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995., a DRAGAN JOKIĆ najmanje do 14. jula 1995. godine.

27.4 Konjević Polje: Negdje od 13. jula do 27. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, zarobili su dva muškarca, bosanska Muslimana iz srebreničke enklave, stavili ih u jamu u blizini sela Konjević Polje, koordinate CP 504 001, po prijekom ih postupku pogubili i pokopali. To su bili bosanski Muslimani koje su starješine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a zarobile iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995., a DRAGAN JOKIĆ najmanje do 14. jula 1995. godine.

27.5 Glogova: Negdje od 17. jula do 27. jula 1995., vojnici VRS-a i/ili MUP-a, radeći zajedno sa drugim pojedincima i jedinicama u okviru udruženog zločinačkog poduhvata, a pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, zarobili su 12 muškaraca, bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave, povezali ih u šest parova, svima im pucali u glavu i pokopali ih u masovnu grobnicu u blizini sela Glogova, koordinate CP 615 964. To su bili bosanski Muslimani koje su u zoni odgovornosti Bratunačke brigade iz kolone muškaraca u povlačenju iz srebreničke enklave zarobile starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a, radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995., a DRAGAN JOKIĆ najmanje do 14. jula 1995. godine.

27.6 Supermarket u Kravici: Tokom noći 13. na 14. jula, u blizini supermarketa u Kravici, jedan vojnik VRS-a i/ili MUP-a pod komandom Ratka Mladića i drugih stavio je cijev svoje puške u usta jednom zarobljenom bosanskom Muslimanu i tog muškarca pogubio po prijekom postupku. Vojnici VRS-a i/ili MUP-a takođe su udarali, tukli kundacima pušaka i po prijekom postupku pogubili zarobljene bosanske Muslimane koji su bili zatočeni u kamionima kod supermarketa. Te muškarce, bosanske Muslimane, zarobile su i pogubile starještine i jedinice VRS-a i/ili MUP-a radeći na ostvarenju udruženog zločinačkog poduhvata zajedno sa jedinicama pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** i drugih. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995. godine.

27.7 Bratunačka brigada: Negdje u periodu od 12. jula pa do 1. novembra 1995., sljedeće muškarce, bosanske Muslimane iz Srebrenice, snage MUP-a su zarobile, predale ih pripadnicima bezbjednosti Bratunačke brigade pod komandom i kontrolom **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA** koje ih je ispitivalo, da bi ih nakon toga po prijekom postupku pogubila nepoznata lica:

- (a) Zazif AVDIĆ, od oca Rame, rođen 15. septembra 1954.
- (b) Munib DEDIĆ, od oca Emina, rođen 26. aprila 1956.
- (c) Aziz HUSIĆ, od oca Osmana, rođen 8. aprila 1966.
- (d) Rešid SINANOVIĆ, od oca Rahmana, rođen 15. oktobra 1949.
- (e) Mujo HUSIĆ, od oca Osmana, rođen 27. avgusta 1961.
- (f) Hasib IBIŠEVIĆ, od oca Ibrahima, rođen 27. februara 1964.

Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **DRAGAN OBRENOVIĆ** bio najmanje do ranih večernjih sati 13. jula 1995., a DRAGAN JOKIĆ najmanje do 14. jula 1995. godine.

28. U periodu od približno 11. jula 1995. do približno 1. novembra 1995., **DRAGAN OBRENOVIĆ**, djelujući u dogовору са другим starješinama i jedinicama VRS-a i MUP-a imenovanim у овој спојеној оптужници, planirao је, потicao, наредио или на друге начине помагао и подржавао planiranje, pripremu ili izvršenje, u zoni odgovornosti

Zvorničke brigade, oportunističkih ubijanja muškaraca bosanskih Muslimana iz srebreničke "zaštićene zone", koje su zarobila vojna lica iz VRS-a i/ili MUP-a koja su učestvovala u ovom udruženom zločinačkom poduhvatu i djelovala pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića, Vinka Pandurevića, **VIDEOJA BLAGOJEVIĆA, DRAGANA OBRENOVIĆA i drugih**. **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ i DRAGAN OBRENOVIĆ** znali su ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preduzeli nužne i razumne mjere da takve radnje spriječe ili da kazne njihove počinioce.

29. Oportunistička ubijanja navedena u prethodnom paragrafu bila su prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji su **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ** bili članovi i ključni učesnici. Ta oportunistička ubijanja dešavala su se od približno 12. jula pa do približno 1. novembra 1995. na raznim lokacijama u zoni odgovornosti Zvorničke brigade uključujući, ali se ne ograničujući na:

29.1 Nezuk: Dana 19. jula 1995., vojna lica VRS-a iz 16. brigade 1. krajiškog korpusa, prepotčinjena komandi Zvorničke brigade, svi pod komandom i kontrolom Ratka Mladića, Radislava Krstića i drugih, zarobila su i automatskim oružjem po prijekom postupku pogubila desetak muškaraca, bosanskih Muslimana, na jednom mjestu u blizini Nezuka, u zoni odgovornosti Zvorničke brigade. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, djelujući po povratku komandanta Zvorničke brigade u svojstvu načelnika štaba, pomagao je u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju cijelokupne operacije u skladu s kojom je izvršeno i ovo pogubljenje po prijekom postupku. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata čiji je član **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** bio najmanje do 12. jula 1995., a **DRAGAN JOKIĆ** najmanje do 14. jula 1995. godine.

29.2 Zvornička brigada: Dana 19. jula 1995. ili približno tog datuma, snage VRS-a i/ili MUP-a u zoni odgovornosti Zvorničke brigade zarobile su i predale pripadnicima bezbjednosti Zvorničke brigade pod komandom i kontrolom **DRAGANA OBRENOVIĆA** sljedeću četvoricu muškaraca, bosanskih Muslimana:

- (a) Sakib KIVIRIĆ (Salka) rođen 24. juna 1964.
- (b) Emin MUSTAFIĆ (Rifeta) rođen 7. oktobra 1969.
- (c) Fuad ĐZOZIĆ (Senusije) rođen 2. maja 1965.
- (d) Almir HALILOVIĆ (Sulje) rođen 25. avgusta 1980.

Dana 22. jula 1995. ili oko tog datuma, tu su četvoricu bosanskih Muslimana ispitivali pripadnici Zvorničke brigade. Nešto kasnije te su ljude po prijekom postupku pogubila nepoznata lica. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, djelujući po povratku komandanta Zvorničke brigade u svojstvu načelnika štaba, pomagao je u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju cijelokupne operacije u skladu s kojom je izvršeno i ovo pogubljenje po prijekom postupku. Ova pogubljenja bila su prirodna i predvidiva posljedica udruženog

zločinačkog poduhvata, čiji je član **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** bio najmanje do 12. jula 1995., a **DRAGAN JOKIĆ** najmanje do 14. jula 1995. godine.

29.3 Zvornička brigada: Dana 20. avgusta 1995., snage Zvorničke brigade zarobile su kod Kalesije Džemaila SALIHOVIĆA, bosanskog Muslimana iz Srebrenice, dok je pokušavao da pređe na teritoriju koju su držali Muslimani. Gospodina Salihovića ispitivali su pripadnici Zvorničke brigade, da bi ga neko vrijeme nakon toga po prijekom postupku pogubila nepoznata lica. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, kao načelnik štaba/zamjenik komandanta Zvorničke brigade, djelujući po povratku komandanta Zvorničke brigade u svojstvu načelnika štaba, pomagao je u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju cjelokupne operacije u skladu sa kojom je izvršeno i ovo pogubljenje po prijekom postupku. Ovo pogubljenje bilo je prirodna i predvidiva posljedica udruženog zločinačkog poduhvata, čiji je član **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** bio najmanje do 12. jula 1995., a **DRAGAN JOKIĆ** najmanje do 14. jula 1995. godine.

30. Prije, za vrijeme i nakon ubijanja i masovnih pogubljenja koja su se odvijala od 12. jula do približno 1. novembra 1995., **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, kao komandant Bratunačke brigade, kako je već opisano u ovoj spojenoj optužnici, znao je ili je trebalo da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije spriječio niti kaznio nikoga od onih koji su bili odgovorni za vršenje tih napada, pogubljenja i pokapanja u zoni odgovornosti Bratunačke i Zvorničke brigade.

31. Prije, za vrijeme i nakon ubijanja i masovnih pogubljenja koja su se odvijala od 12. jula do oko 1. novembra 1995., u vrijeme kada je bio odgovorno lice u Zvorničkoj brigadi i kada je zatim njome komandovao, kako je već opisano u ovoj spojenoj optužnici, **DRAGAN OBRENOVIĆ** je znao je ili je trebalo da zna da će njegovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nije spriječio niti kaznio nikoga od onih koji su bili odgovorni za vršenje tih napada, pogubljenja i pokapanja u zoni odgovornosti Zvorničke brigade.

32. Približno od 1. avgusta 1995. pa do oko 1. novembra 1995., jedinice VRS-a su učestvovale u organizovanim i sveobuhvatnim naporima da prikriju ubijanja i pogubljenja u zonama odgovornosti Zvorničke i Bratunačke brigade, tako što su nanovo pokapale leševe koje su iskopale iz primarnih masovnih grobnica na sljedećim lokacijama: Vojna ekonomija Branjevo, Kozluk, "brana" kod Petkovaca, Orahovac i Glogova, te ih prebacile u sekundarne grobnice na sljedećim mjestima: dvanaest lokacija duž Čančarskog puta (sa leševima sa Vojne ekonomije Branjevo i iz Kozluka), četiri lokacije u blizini Liplja (sa leševima sa "brane" kod Petkovaca), sedam lokacija kod Hodžića (sa leševima iz Orahovca), te sedam lokacija kod Zelenog Jadra (sa leševima iz Glogove). Ta operacija ponovnog pokapanja bila je prirodna i predvidiva posljedica plana pogubljenja i primarnog pokapanja koji je zamišljen u udruženom zločinačkom poduhvatu, čiji su **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, **DRAGAN OBRENOVIĆ** i **DRAGAN JOKIĆ** bili članovi i ključni učesnici.

33. **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, kao komandant Bratunačke brigade, **DRAGAN OBRENOVIĆ**, djelujući u svojstvu načelnika štaba/zamjenika komandanta i vršioca

dužnosti komandanta Zvorničke brigade, te **DRAGAN JOKIĆ** kao načelnik inžinjerije Zvorničke brigade, pomagali su u planiranju, kontrolisanju, praćenju, organizovanju i izvođenju aktivnosti opisanih u prethodnom paragrafu. Pored toga, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** i **DRAGAN OBRENOVIĆ** su znali ili je bilo razloga da znaju da će njihovi podređeni učestvovati i da jesu učestvovali u tim krivičnim radnjama, a nisu preduzeli nužne i razumne mjere da takve radnje spriječe ili da kazne njihove počinioce.

TAČKE OPTUŽBE

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 19-25, 25.1-25.12, 26-27, 27.1-27.7, 28-29, 29.1-29.3 i 30, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** i,

svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima **15-17, 19, 21-25, 25.4-25.12, 26-27, 27.2-27.7, 28-29, 29.1-29.3 i 31, DRAGAN OBRENOVIĆ**,

počinili su:

TAČKA 1: Saučesništvo radi počinjenja genocida, kažnjivo po članovima 4(3)(e), 7 (1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

TAČKA 2 (Istrebljenje)

34. Tužilac ponovo navodi i pozivajući se na njih uključuje u ovu tačku paragafe 15-33.

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 19-25, 25.1-25.12, 26-27, 27.1-27.7, 28-29, 29.1-29.3 i 30, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** je počinio,

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 19-25, 25.4-25.12, 26-27, 27.2-27.7, 28-29, 29.1-29.3 i 31, **DRAGAN OBRENOVIĆ** je počinio, i

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 21-25, 25.6, 25.8-25.12, 26-27, 27.2-27.5, 27.7, **DRAGAN JOKIĆ** je počinio:

TAČKA 2: Istrebljenje, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(b), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se po članu 7(3) ne uključuje **DRAGAN JOKIĆ**.

TAČKE 3-4 (Ubistvo)

35. Tužilac ponovo navodi i, pozivajući se na njih, u ovu tačku uključuje paragafe 15-33.

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 19-25, 25.1-25.12, 26-27, 27.1-27.7, 28-29, 29.1-29.3 i 30, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** je počinio,

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 19, 21-25, 25.4-25.12, 26-27, 27.2-27.7, 28-29, 29.1-29.3 i 31, **DRAGAN OBRENOVIĆ** je počinio, te

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 15-17, 21-25, 25.6, 25.8-25.12, 26-27, 27.2-27.5, 27.7, **DRAGAN JOKIĆ** je počinio:

TAČKA 3: Ubistvo, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(a), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se po članu 7(3) ne uključuje **DRAGAN JOKIĆ**.

TAČKA 4: Ubistvo, **KRŠENJE ZAKONA I OBIČAJA RATOVANJA**, kažnjivo po članovima 3, 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se po članu 7(3) ne uključuje **DRAGAN JOKIĆ**.

TAČKA 5 (PROGONI)

36. Tužilac ponovo navodi i, pozivajući se na njih, u ovu tačku uključuje paragafe 15-33 gore.

37. Počev od približno 11. jula 1995. godine pa sve do oko 1. novembra 1995., **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ**, djelujući u dogovoru sa drugim zapovjednicima i jedinicama VRS-a i MUP-a imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, počinili su, planirali, poticali, naređivali ili na druge načine pomagali i podržavali planiranje, pripremu ili izvršenje zločina protiv čovječnosti, odnosno progone civila, bosanskih Muslimana, na političkoj, rasnoj ili vjerskoj osnovi, u Srebrenici i njenoj okolini.

38. Od 11. jula do 13. jula 1995., više hiljada civila, bosansko-muslimanskih izbjeglica među kojima je bilo žena, djece i nešto većinom starijih muškaraca, ostalo je u bazi UN-a u Potočarima i oko nje. Tokom tog perioda, te su ljude terorisali pripadnici VRS-a i MUP-a djelujući pod komandom i kontrolom Ratka Mladića i drugih.

39. Od 12. jula 1995. do oko 19. jula 1995., ličnu imovinu i predmete zarobljenika, bosanskih Muslimana, uključujući i njihove lične dokumente i dragocjenosti, oduzimali su i/ili uništavali pripadnici VRS-a i MUP-a djelujući pod komandom i kontrolom Ratka Mladića i drugih. To oduzimanje i/ili uništavanje lične imovine i predmeta odvijalo se u Potočarima, na raznim mjestima duž ceste Bratunac-Milići, te na raznim lokacijama pogubljenja.

40. Krivično djelo progona počinjeno je, izvršeno i izvedeno sljedećim putem, odnosno sljedećim sredstvima:

- a) ubijanjem hiljada civila, bosanskih Muslimana, uključujući muškarce, žene, djece i starce, kako je precizirano u paragrafima 15, 21-25, 25.1-25.12, 26-27, 27.1-27.7, 28-29 i 29.1-29.3;
- b) okrutnim i nečovječnim postupanjem sa civilima, bosanskim Muslimanima, uključujući i teška premlaćivanja, kako je precizirano u paragrafima 25.5, 25.7, 27.6 (u što se ne uključuje **DRAGAN JOKIĆ**);
- c) terorisanjem civila, bosanskih Muslimana, kako je precizirano u paragrapfu 38 (u što se ne uključuju **DRAGAN OBRENOVIĆ** odnosno **DRAGAN JOKIĆ**);
- d) uništavanjem lične imovine i predmeta u vlasništvu bosanskih Muslimana, kako je precizirano u paragrapfu 39; i
- e) prisilnim premještanjem bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave, kako je precizirano u paragrafima 20-21 i 25.5 (u što se ne uključuju **DRAGAN OBRENOVIĆ** odnosno **DRAGAN JOKIĆ**);

Svojim radnjama i propustima navedenim u paragrafima pod gorepomenutim brojevima i u paragrapfu 37, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ, DRAGAN OBRENOVIĆ i DRAGAN JOKIĆ počinili su:**

TAČKA 5: Progone na političkoj, rasnoj i vjerskoj osnovi, **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(h), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda, pri čemu se po članu 7(3) ne uključuje **DRAGAN JOKIĆ**.

TAČKA 6 (PRISILNO PREMJEŠTANJE)

41. Tužilac ponovo navodi i, pozivajući se na njih, u ovu tačku uključuje paragafe 15-33 gore.

42. Počev od 11. jula 1995. i dalje do kasnog popodneva 13. jula 1995., **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ**, djelujući zajedno sa drugim zapovjednicima i jedinicama VRS-a i MUP-a imenovanim u ovoj spojenoj optužnici, počinio je, planirao, poticao, naređivao ili na druge načine pomagao i podržavao planiranje, pripremu ili izvršenje zločina protiv čovječnosti, odnosno prisilnog premještanja bosanskih Muslimana iz srebreničke enklave.

Svojim radnjama i propustima opisanim u paragrafima 20-21, 25.5 i 42, **VIDEOJE BLAGOJEVIĆ** je počinio:

TAČKA 6: Nehumana djela (prisilno premještanje), **ZLOČIN PROTIV ČOVJEČNOSTI**, kažnjiv po članovima 5(i), 7(1) i 7(3) Statuta Međunarodnog suda.

OPŠTI NAVODI

43. Sve vrijeme na koje se odnosi ova optužnica u Republici Bosni i Hercegovini postojalo je stanje oružanog sukoba.

44. Sve predmetno vrijeme optuženi su bili obavezni pridržavati se zakona i običaja koji regulišu ratovanje.

45. Sve radnje i propusti koji se stavljuju na teret kao zločini protiv čovječnosti bili su dio rasprostranjenog odnosno sistematskog napada uperenog protiv bosansko-muslimanskog civilnog stanovništva Srebrenice i njene okoline.

DODATNE ČINJENICE

46. Dana 12. maja 1992., Momčilo Krajišnik, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske, pristupio je izvršenju sljedeće: "ODLUKE O STRATEŠKIM CILJEVIMA SRPSKOG NARODA U BOSNI I HERCEGOVINI". Ova odluka objavljena je 26. novembra 1993. u Službenom glasniku Republike Srpske:

"Strateški ciljevi, odnosno prioriteti srpskog naroda u Bosni i Hercegovini su:

1. Državno razgraničenje od druge dve nacionalne zajednice.
2. Koridor između Semberije i Krajine.
3. Uspostavljanje koridora u dolini reke Drine, odnosno eliminisanje Drine kao granice između srpskih država.
4. Uspostavljanje granica na rekama Uni i Neretvi.
5. Podela grada Sarajeva na srpski i muslimanski deo i uspostavljanje u svakom od delova efektivne državne vlasti.
6. Izlaz Republike Srpske na more."

47. Nakon izbijanja oružanog sukoba u Republici Bosni i Hercegovini u proljeće 1992., vojne i paravojne snage bosanskih Srba napale su i okupirale gradove, mjesta i sela u istočnom dijelu zemlje uljučujući i Zvornik, i učestvovali u kampanji etničkog čišćenja koja je imala za posljedicu masovni bijeg civila, bosanskih Muslimana, u enklave Srebrenice, Goražda i Žepe.

48. **DRAGAN OBRENOVIĆ**, u svojstvu vršioca dužnosti komandanta jednog oklopног bataljona 4. oklopne brigade bivše JNA, radio je zajedno sa vođom paravojnih formacija Željkom Ražnatovićem (zvanim "Arkan") u napadu i preuzimanju grada Zvornika 8. aprila 1992. ili približno tog datuma.

49. Dana 19. novembra 1992., general Ratko Mladić, komandant Glavnog štaba VRS-a, izdao je Direktivu op. br. 4. U jednom dijelu ova direktiva Drinskom korpusu nalaže da neprijatelju treba: "nanositi što veće gubitke i prisiliti ga da sa muslimanskim stanovniшtvom napusti prostore Birača, Žepe i Goražda. Prethodno ponuditi razoružavanje borbeno sposobnih i naoružanih muškaraca, a ako ne pristaje ♦ uništitih".

50. Dana 16. aprila 1993., Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija, postupajući u skladu sa glavom VII Povelje Ujedinjenih nacija, usvojio je Rezoluciju br. 819, kojom se od svih strana u sukobu u Republici Bosni i Hercegovini traži da sa Srebrenicom i okolinom Srebrenice postupaju kao sa "zaštićenom zonom" koja ne se ne smije izlagati bilo kojoj vrsti oružanih napada niti ikakvom drugom činu neprijateljstva.

51. Dana 4. jula 1994., potpukovnik Slavko Ognjenović, tadašnji komandant Bratunačke brigade, svim pripadnicima Bratunačke brigade je objavio ovu Informaciju u čijem se za nas važnom dijelu kaže: "Vojsku RS moramo neprekidno opremati, obučavati, disciplinovati i pripremati za vršenje tog odlučujućeg zadatka ♦ protjerivanje Muslimana iz enklave Srebrenica. Oko enklave Srebrenica nema povlačenja, već se mora ići naprijed. Neprijatelju treba zagorčavati život i činiti nemogućim privremeni opstanak u enklavi, da bi što prije organizovano masovno napustila enklavu, shvatajući da mu u njoj nema opstanka".

52. Dana 8. marta 1995., Vrhovna komanda Oružanih snaga Republike Srpske izdala je Direktivu za dalja dejstva op. br. 07. U ovoj direktivi predsjednik Republike Srpske, Radovan Karadžić, VRS-u (konkretno Drinskom korpusu VRS-a) nalaže sljedeće: "♦ izvršiti potpuno fizičko odvajanje Srebrenice od Žepe, čime sprečiti i pojedinačno komuniciranje između ovih enklava. Svakodnevnim planskim i osmišljenim borbenim aktivnostima stvoriti uslove totalne nesigurnosti, nepodnošljivosti i besperspektivnosti daljnog opstanka i života mještana u Srebrenici i Žepi."

53. Dana 2. jula 1995., u zapovesti za aktivna borbena dejstva kojom se naređuje napad na srebreničku enklavu, general Milenko Živanović je naredio da napad na enklavu mora dovesti do toga da se ona "suzi na gradsko područje". Dana 2. jula enklava je obuhvatala približno 58 kvadratnih kilometara, a gradsko područje enklave iznosilo je oko dva kvadratna kilometra. Prije 2. jula 1995., veliki broj Muslimana, stanovnika enklave, živio je van gradskog područja Srebrenice.

54. Dana 6. jula 1995. ili približno tog datuma, jedinice Drinskog korpusa granatirale su Srebrenicu i napale posmatračke punktove Ujedinjenih nacija unutar enklave na kojima su bili Nizozemci. Drinski korpus je nastavio sa napadima na srebreničku "zaštićenu zonu" do 11. jula 1995., kada su snage "Vukova sa Drine" Zvorničke brigade, Bratunačke brigade, 10. diverzantskog odreda i drugih jedinica VRS-a ušle u Srebrenicu.

55. Bosanski Muslimani, muškarci, žene i djeca, koji su se nalazili u Srebrenici nakon početka napada VRS-a postupili su na dva načina. Nekoliko hiljada žena, djece i nešto uglavnom starijih muškaraca potražilo je spas u krugu baze UN-a u Potočarima, unutar srebreničke "zaštićene zone", gdje su zatražili zaštitu Nizozemskog bataljona. Bosansko-muslimanski civili ostali su od 11. do 13. jula 1995. u Potočarima i okolini, a za to vrijeme pripadnici VRS-a i MUP-a su ih terorisali. Nakon toga, evakuisani su autobusima i kamionima pod kontrolom VRS-a.

56. Druga grupa, koja se sastojala približno od 15.000 muškaraca, bosanskih Muslimana, i nešto žena i djece, uveče 11. jula 1995. okupila se u selu Šušnjari kod Srebrenice i u ogromnoj koloni potražila spas u bijegu kroz šumu prema Tuzli. Otprilike jednu trećinu grupe činili su naoružani bosanski Muslimani, pripadnici vojske. Ostali su bili nenaoružani pripadnici vojske i civilni. Kolona se kretala kroz zonu odgovornosti Zvorničke brigade, a u popodnevnim satima 14. jula, na dan 15. jula i ujutro 16. jula došlo je do znatnih borbi između te kolone i snaga VRS-a i MUP-a.

57. Kako je već navedeno gore, uveče 11. jula i ujutro 12. jula 1995. u hotelu "Fontana" u Bratuncu održana su tri ključna sastanka. Na prvom sastanku, održanom 11. jula oko 20:00 sati, Ratko Mladić se sastao sa drugim pripadnicima VRS-a i komande Nizozemskog bataljona. Na drugom sastanku, održanom 11. jula oko 23:00 sata, prisutni su bili Ratko Mladić, Radislav Krstić i drugi, kao i pripadnici komande Nizozemskog bataljona i predstavnici izbjeglih bosanskih Muslimana okupljenih u Potočarima. Na trećem sastanku, održanom oko 10:00 sati 12. jula 1995., na kojem su prisutni bili Ratko Mladić, Radislav Krstić, Vujadin Popović te drugi predstavnici VRS-a i civilni bosansko-srpski predstavnici, nizozemski oficiri i predstavnici izbjeglih bosanskih Muslimana iz Potočara, Ratko Mladić je toj grupi objasnio da će on rukovoditi "evakuacijom" izbjeglica iz Potočara i da želi da vidi sve muškarce bosanske Muslimane stare otprilike od 16 do 60 godina radi provjere da li među njima možda ima ratnih zločinaca.

58. Dana 12. jula pa do približno 20. jula, snage bosanskih Srba dodijeljene Bratunačkoj, Zvorničkoj i Milićkoj brigadi, kao i elementi 5. inžinjerijskog bataljona, 65. zaštitnog puka, snaga opštinskih MUP-ova i specijalnih policijskih snaga MUP-a, pod komandom Ratka Mladića i drugih, uz podršku oklopnih transporterata, tenkova, protivavionskih mitraljeza i artiljerije, zauzimale su položaje uz cestu Bratunac-Milići sa ciljem da presretnu kolonu. Hiljade bosanskih Muslimana iz kolone u povlačenju bile su zarobljene ili su se predale vojnim snagama bosanskih Srba pod komandom i kontrolom Ratka Mladića i drugih. Više od 5000 bosanskih Muslimana zarobljenih u toj zoni prevezeno je u zonu odgovornosti Bratunačke, a zatim Zvorničke brigade, gdje su bili pogubljeni po prijekom postupku, u periodu od 14. do 16. jula, kako je opisano u ovoj spojenoj optužnici.

59. Dana 16. jula 1995., nakon što je VRS u zoni Baljkovice pretrpio teške gubitke u borbi sa kolonom bosanskih Muslimana, komande VRS-a i BiH-a dogovorile su privremeno primirje, kako bi se koloni omogućilo da u zoni Nezuka pređe na teritoriju BiH-a. Nekoliko hiljada ljudi iz kolone zaista je i prešlo na teritoriju BiH-a za vrijeme trajanja primirja, oko 16. i 17. jula. Međutim stotine i stotine bosansko-muslimanskih muškaraca iz kolone tada nisu mogle prijeći na teritoriju BiH-a i ostale su u bezizlaznoj situaciji iza linija VRS-a u zoni odgovornosti Drinskog korpusa. Od približno 18. jula do oko 1. novembra, ti ljudi koji su zaostali za kolonom bosanskih Muslimana na kraju su uspjeli prebjeći na teritoriju BiH-a ili su ih snage VRS-a i MUP-a zarobile i pobile.

60. Ono nepotpuni identifikacionih podataka o žrtvama genocida u Srebrenici koliko je dostupno prezentirano je u Prilogu B ove spojene optužnice. Takvi forenzički podaci o pozitivnoj identifikaciji žrtava zasada su ograničeno dostupni iz više razloga, uključujući

i sljedeće: zbog činjenice da su mnogim žrtvama prije smrti oduzeti lični dokumenti i lični predmeti, zbog uznapredovalog stanja raspadanja leševa u trenutku kada su najzad otkrivene prikrivene masovne grobnice, kao i zbog postupka kojim su počiniovi otkopavali leševe iz mnogih masovnih grobnica pomoću teške mehanizacije i nanovno ih zgomilavalili i zakapali na još zabačenijim lokacijama, što je dovelo do visokog stepena sakaćenja, komadanja i ispremiješanosti leševa i dijelova tijela na putu između primarnih i sekundarnih ukopa u grobnice.

**/potpis na originalu/
za Carlu Del Ponte
tužioca**

Dana 22. januara 2002

**Hag,
Nizozemska**

PRILOG A

VOJNA STRUKTURA VOJSKE REPUBLIKE SRPSKE ("VRS")

1. Oružane snage Republike Srpske sastojale su se od Vojske Republike Srpske i jedinica Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske.
2. U julu 1995., Oružane snage Republike Srpske bile su pod komandom i kontrolom vrhovnog komandanta Radovana Karadžića. Njegov štab nalazio se na Palama.
3. U okviru strukture VRS-a neposredno podređen vrhovnom komandantu bio je Glavni štab VRS-a, koji je imao sjedište u Han Pijesku i kojim je komandovao general Ratko Mladić. Dužnost komandanta Glavnog štaba bila je da izdaje propise, naredbe i uputstva za sprovođenje naredbi vrhovnog komandanta, te da vrši komandne funkcije koje mu povjeri vrhovni komandant. Glavni štab VRS-a sastojao se od štabnih oficira i pomoćnog štabnog osoblja, te od nekoliko specijaliziranih vojnih jedinica kao što su 65. zaštitni puk, predviđen kao zaštitna i borbena jedinica Glavnog štaba, te 10. diverzantski odred, jedinica obučena za dejstva iza neprijateljskih linija i druge specijalne borbene zadatke.
4. Glavnina borbenih snaga samog VRS-a bila je raspodijeljena u šest geografski definisanih korpusa koji su svi bili podređeni generalu Mladiću i nalazili se pod njegovom komandom, a time i pod komandom vrhovnog komandanta Radovana Karadžića. U julu 1995., tih šest korpusa bili su: Drinski korpus, 1. krajiški korpus, 2. krajiški korpus, Sarajevsko-romanijski korpus, Hercegovački korpus i Istočno-bosanski korpus.
5. Svaki od šest gorenavedenih korpusa imao je svog komandanta i komandno osoblje, a svi su oni unutar lanca komandovanja u VRS-a bili direktno podređeni generalu Mladiću.

6. Milenko Živanović imenovan je za prvog komandanta Drinskog korpusa pri njegovom formiranju 1. novembra 1992. i dužnost komandanta Drinskog korpusa obavljao je do oko 20:00 sati 13. jula 1995., kada je na njegovo mjesto postavljen general Krstić. General Radislav Krstić bio je komandant Drinskog korpusa od 13. jula 1995. pa do kraja rata. Prije unapređenja u komandanta, general Radislav Krstić bio je načelnik štaba/zamjenik komandanta Drinskog korpusa, a na toj se dužnosti nalazio od oktobra 1994. godine.

7. Dužnosti načelnika štaba i zamjenika komandanta Drinskog korpusa ili bilo koje brigade Drinskog korpusa uvijek je obavljala jedna osoba. U slučaju da komandant zbog odsutnosti, onemogućenosti iz zdravstvenih ili drugih razloga ne može da vrši svoje komandne funkcije, načelnik štaba/zamjenik komandanta je automatski i bez dalnjih odobrenja bio ovlašćen da preuzme i sprovodi komandne ovlasti nad potčinjenim jedinicama u skladu s opštim smjernicama komandanta. i bez dalnjih odobrenja bio ovlašćen da preuzme i sprovodi komandne ovlasti nad potčinjenim jedinicama u skladu s opštim smjernicama komandanta. S obzirom na to, funkcija načelnika štaba/zamjenika komandanta položaj je koji uključuje odgovornost nadređenog u smislu člana 7(3) Statuta Međunarodnog suda te, staviše, lice koje se na tom položaju nalazi može snositi krivičnu odgovornost po članu 7(1) Statuta Međunarodnog suda.

8. Na čelu štaba Drinskog korpusa nalazio se načelnik štaba, kako je opisano u prethodnom paragrafu. Štab komande sa sjedištem u Vlasenici imao je tri stručna organa, na čelu sa pomoćnicima komandanta. Ti stručni organi bili su organ bezbjednosti, organ za moral, vjerska i pravna pitanja, te organ za pozadinu (tj. logistiku). Pored gorepomenutih stručnih organa, štab Korpusa imao je desetak operativnih organa službirskih odgovornih za dnevno planiranje, za operacije i borbene funkcije Korpusa. Ti operativni organi bili su: odjeljenje za operativno-nastavne poslove, odjeljenje za obavještajne poslove, odjeljenje za oklopno-mehanizovane jedinice, odjeljenje za atomsko-biološko-hemijsku odbranu, odjeljenje za inžinjeriju, artiljerijsko-raketno odjeljenje, odjeljenje za vezu, odjeljenje za protivvazdušnu odbranu, odjeljenje za personalne poslove i odjeljenje za elektronsko obezbjeđenje.

9. U sastavu Drinskog korpusa nalazilo se otprilike 15.000 vojnika, organizovanih u 13 geografski definisanih potčinjenih jedinica, i to: 1. zvornička pješadijska brigada, 1. vlasenička laka pješadijska brigada, 1. birčanska laka pješadijska brigada, 1. milička laka pješadijska brigada, 1. bratunačka laka pješadijska brigada, 2. romanijska motorizovana brigada, 1. podrinjska laka pješadijska brigada, 5. podrinjska laka pješadijska brigada, 5. mješoviti artiljerijski puk, 5. bataljon vojne policije, 5. inžinjerijski bataljon, 5. bataljon veze i Samostalni pješadijski bataljon Skelani.

10. Svaka brigada, puk i bataljon pomenut u prethodnom paragrafu imao je svoj štab komande i brojne potčinjene jedinice u vidu bataljona, četa i vodova. Komanda i ljudstvo Bratunačke i Zvorničke brigade Drinskog korpusa odigrali su značajnu ulogu u zločinima za koje se ovdje tereti. Komandna struktura dotičnih brigada bila je sljedeća:

A. 1. bratunačka laka pješadijska brigada

Štab komande

Potčinjene jedinice

- 1. pješadijski bataljon**
- 2. pješadijski bataljon**
- 3. pješadijski bataljon**
- 4. pješadijski bataljon**

Rezervni bataljon

Mješovita artiljerijska baterija

Inžinerijski vod

Vod vojne policije

Interventni vod (Crvene beretke)

B. 1. zvornička pješadijska brigada

Štab komande

Potčinjene jedinice

- 1. pješadijski bataljon**
- 2. pješadijski bataljon**
- 3. pješadijski bataljon**
- 4. pješadijski bataljon**
- 5. pješadijski bataljon**
- 6. pješadijski bataljon**
- 7. pješadijski bataljon**
- 8. pješadijski bataljon**

Rezervni bataljon

Pozadinski bataljon

Mješoviti artiljerijski bataljon

Oklopno-mehanizovana četa

Četa vojne policije

Laka protivvazdušna četa

Inžinjerijska četa

Podrinjski odred (Vukovi sa Drine)

Vod veze

11. Na čelu svakog štaba brigade nalazio se načelnik štaba /zamjenik komandanta brigade. Struktura i funkcija štaba brigade u osnovi je bila ista kao i štaba korpusa, ali u manjem obimu.

12. Što se tiče štabova brigada, jedna značajna razlika odnosi se na ulogu organa za bezbjednost. U strukturi luke pješadijske brigade, dužnosti pomoćnika komandanta za bezbjednost i obavještajne poslove obavlja ista osoba. U uobičajenoj strukturi pješadijske brigade, dužnost pomoćnika komandanta za bezbjednost i dužnost načelnika obavještajnog organa odvojene su.

13. Pored Bratunačke, Zvorničke i Vlaseničke brigade, u vremenu na koje se odnosi ova optužnica, u zoni odgovornosti Drinskog korpusa bile su prisutne i jedinice Glavnog štaba VRS-a, jedinice drugih korpusa VRS-a, te snage "specijalne policije" Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske i regularne policijske snage sa nivoa opština. Konkretno, te jedinice su bile:

- (1) elementi 65. zaštitnog puka (glavni štab VRS)
- (2) elementi 10. diverzantskog odreda (glavni štab VRS)
- (3) elementi "specijalne policije" Republike Srpske (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (4) Zvornička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (5) Vlasenička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (6) Milička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (7) Bratunačka policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (8) Skelanska policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (9) Višegradska policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)
- (10) Rogatička policija (Ministarstvo unutrašnjih poslova)

14. Svi entiteti pomenuti u prethodnih pet paragrafa bili su jedinice VRS-a ili jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, a sve su one bile legalno organizovane i funkcionisale su u skladu s odgovarajućim zakonima Republike Srpske, te pod komandom pojedinaca nimenovanih u skladu s odgovarajućim zakonima Republike Srpske.

15. Cijelo geografsko područje srebreničke enklave nalazilo se unutar zone odgovornosti Drinskog korpusa VRS-a. Konkretno, srebrenička enklava se nalazila na teritoriji za koju su bili odgovorni 1. bratunačka laka pješadijska brigada, 1. milička laka pješadijska brigada i Samostalni bataljon Skelani. Nadalje, sva krivična djela koja se stavljuju na teret dogodila su se u zoni odgovornosti Drinskog korpusa, prvenstveno u zonama

odgovornosti 1. zvorničke brigade, 1. miličke lake pješadijske brigade i 1. bratunačke lake pješadijske brigade.

PRILOG A

Karta zone odgovornosti Drinskog korpusa 11. juli 1995.

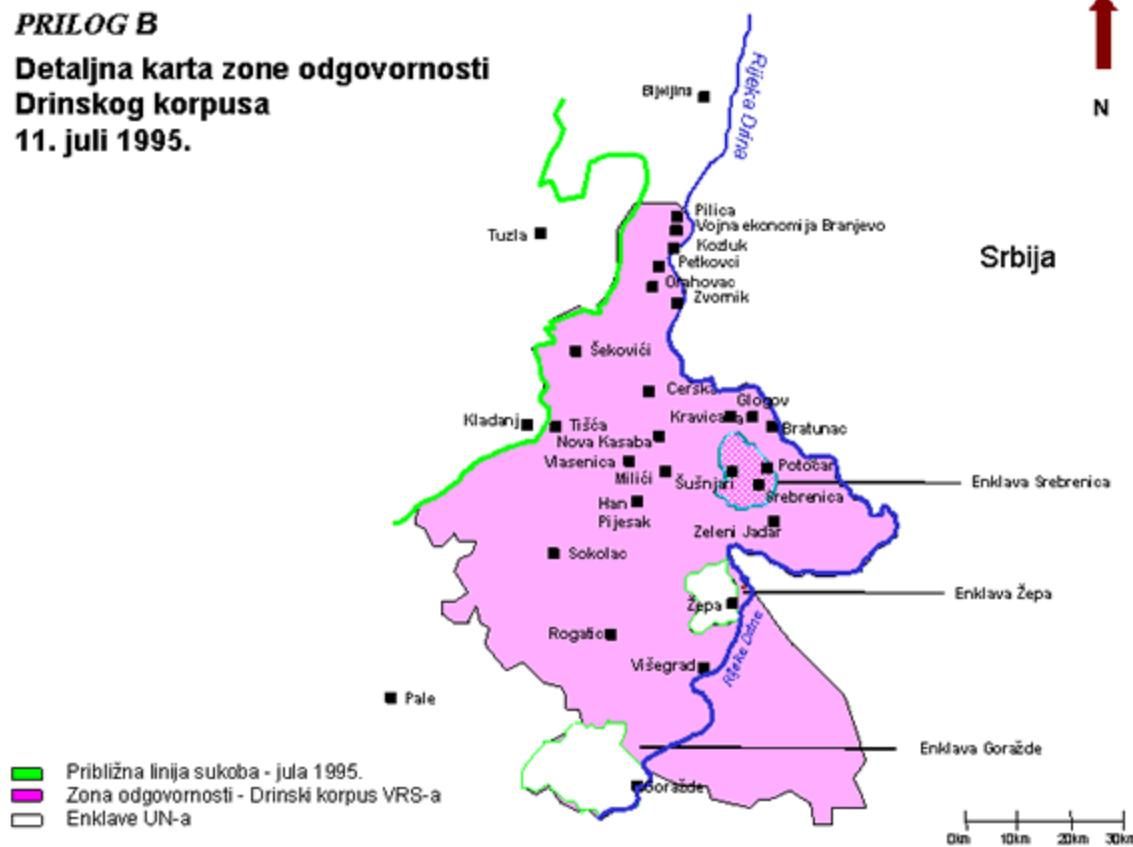

PRILOG B

Detaljna karta zone odgovornosti

Drinskog korpusa

11. juli 1995.

PRILOG B

ISTRAGA O SREBRENICI ♦ SAŽETAK FORENZIČKIH DOKAZA

POZITIVNE IDENTIFIKACIJE

U tabelama koje slijede popisana su lica iz Srebrenice identifikovana kao nestala, a koje je MKSJ pronašao u naznačenim masovnim grobnicama. Ove identifikacije temelje se na podacima *ante* i *post mortem* koje su prikupile organizacije Ljekari za ljudska prava (PHR) i Međunarodni komitet Crvenog krsta (ICRC), u kombinaciji sa pozitivnom identifikacijom ličnih predmeta i odjeće od strane članova porodica nestalih lica. Bosanske vlasti su na osnovu tih identifikacija izdala smrtovnica za ta lica.

CERSKA

Skraćenica: CSK

Vrsta grobnice: Primarna

Sekundarna grobnica dovedena u vezu sa primarnom : Nema

Ev. br.	Identitet tijela	Spisak nestalih u Srebrenici ICRC/PHR-a
CSK ♦ 12	KARIĆ (Idriz) Šaban	BAZ-903596, KONJEVIĆ POLJE
CSK ♦ 60	SPIODIĆ (Kemal) Samir	BAZ-902013, BURNICE
CSK ♦ 65	MEMIŠEVIĆ (Alija) Mehmed	BAZ-900629, BURNICE
CSK ♦ 69	NUKIĆ (Ramo) Hasib	BAZ-910699, ŠUMA
CSK ♦ 73	KADRIĆ (Adem) Adil	BAZ-912502, ŠUMA
CSK - 82	MUMINOVICIĆ (Bekto) Medo	BAZ-913006, KONJEVIĆ POLJE
CSK ♦ 138	MEHIĆ (Muharem) Beriz	BAZ-910946, KAMENICA
CSK - 142	MUMINOVICIĆ (Aljo) Osmo	BAZ-964981, ŠUMA
CSK ♦ 144	NUKIĆ (Omer) Arif	BAZ-910797, KRAVICA

EKONOMIJA BRANJEVO

Skraćenica: PLC

Vrsta grobnice: Primarna

Sekundarna grobnica dovedena u vezu sa primarnom : Čančarski put 12

Ev. br.	Identitet tijela	Spisak nestalih u Srebrenici ICRC/PHR-a
PLC ♀ 04	SINANOVIĆ (Safet) Sead	BAZ-902370, JADAR
PLC ♀ 11	SELIMOVIC (Sabrija) Elizebet	BAZ-905958, BRATUNAC
PLC ♀ 13	MEHIĆ (Mehmed) Edhem	BAZ-966527, KAMENICA
PLC ♀ 16	EFENDIĆ (Mustafa) Nezir	PHR-000566, POTOČARI
PLC ♀ 18	SPIODIĆ (Salko) Hasan	BAZ-917120, ŽEPA,
PLC ♀ 32	DURAKOVIĆ (Meho) Salih	BAZ-912685, POTOČARI
PLC ♀ 33	SMAJLOVIĆ (Bekto) Mujo	BAZ-914086, KAMENICA
PLC ♀ 35	AHMETOVIĆ (Šećo) Ramadan	BAZ-900755, NEPOZNATO
PLC ♀ 53	MALIĆ (Fazlija) Teufik	BAZ-902079, KALDURMICA
PLC ♀ 67	BEGIĆ (Bećir) Džemal	BAZ-901696, POTOČARI
PLC ♀ 69	VILIĆ (Ibrahim) Nazif	BAZ-102829, POTOČARI

PLC ♀ 72	HMJIĆ (Mumin) Reuf	PROJEKT IDENTIFIKACIJE PODRINJE
PLC ♀ 92	OSMANOVIĆ (Mujo) Osman	BAZ-904572, NEPOZNATO

ORAHOVAC (LAŽETE 2)

Skraćenica: LZ2

Vrsta grobnice: Primarna

Sekundarna grobnica dovedena u vezu sa primarnom : Cesta za Hodžiće 3, 4 i 5

Identifikovani:

Ev. br.	Identitet tijela	Spisak nestalih u Srebrenici ICRC/PHR-a
LZ2-007	Avdić (Osman) Selmo	BAZ-914343, POTOČARI
LZ2-010	Đogaz (Suljo) Sulejman	BAZ-912703, POTOČARI
LZ2-102	Huseinović (Aljo) Alija	BAZ-905886, POTOČARI
LZ2-106	Bekrić (Jusuf) Suvad	BAZ-901075, POTOČARI
LZ2-031	Alić (Meho) Hakija	BAZ-910616, POTOČARI
LZ2-037	Mustafić (Ismet) Esad	BAZ-905659, POTOČARI
LZ2-043	Mešanović (Juso) Bajro	BAZ-911301, POTOČARI

LZ2-046	Smajić (Meho) Alija	BAZ-906026, POTOČARI
LZ2-052	Bošnjaković (Mehmed) Mehо	BAZ-901750, POTOČARI
LZ2-053	Ahmetović (Muharem) Ramiz	BAZ-905432, POTOČARI
LZ2-063	Hidić (Husein) Suljeman	PROJEKT IDENTIFIKACIJE PODRINJE
LZ2-067	Hodžić (Salih) Suljeman	BAZ-913006, POTOČARI
LZ2-068	Mehmedović (Ševko) Huso	BAZ-904605, POTOČARI
LZ2-072	Mehmedović (Meho) Šaban	BAZ-105069, POTOČARI
LZ2-074	Alić (Alija) Hedib	BAZ-905659, POTOČARI
LZ2-076	Delić (Nezir) Ćamil	BAZ-915200, POTOČARI
LZ2-084	Husejnović (Zaim) Ramo	BAZ-965208, POTOČARI
LZ2-086	Ramić (Ibrahim) Šaban	BAZ-901462, POTOČARI
LZ2-098	Ridić (Jahija) Zajko	BAZ-105000, KRAVICA
LZ2-B25	Ramić (Hamed) Ramo	BAZ-900617, KARAKAJ
LZ2-B31	Salihović (Ibrahim) Mirsad	BAZ-103098, NOVA KASABA

NOVA KASABA (1996.) .

Skraćenica: NKS

Vrsta grobnice: Primarna

Sekundarna grobnica dovedena u vezu sa primarnom : Nema

Identifikovani:

Ev. br.	Identitet tijela	Spisak nestalih u Srebrenici ICRC/PHR-a
NK03 - 4	Husić (Ramo) Fadil	BAZ-901846, KONJEVIĆ POLJE

ČANČARSKI PUT 12.

Skraćenica: CR12

Vrsta grobnice: Primarna

Sekundarna grobnica dovedena u vezu sa primarnom : Vojna ekonomija Branjevo
(Pilica)

Identifikovani:

Ev. br.	Identitet tijela	Spisak nestalih u Srebrenici ICRC/PHR-a
CR12 B 163	Muminović (Salko) Šaban	BAZ-105066, CERSKA